

'Dit volk het ja swil op 't haart kregen'

Is er verschil tussen: 'Dou ging Petrus stoan mit de èlm, zette zien stem oet en zee: "Jeuden, en ale inwoners van Jeruzalem! Wat of ik Joe nou zeg mout Ie waiten en goud in oren knuppen. Dizze menskens binnen nait doen, zoas Ie mainen. t Is ja nog moar net negen uur smörgens! Nee, hier gebeurt wat of perfect Joël zegd het,' en 'Maar Petrus stond met de elven op, en hij verhief zjyn stem en sprak hen toe: Gij Joden en allen die te Jeruzalem woonachtig zjyt, dit zjy u bekend en neemt mijn woorden ter ore. Want deze mensen zjyn niet dronken, zoals gij onderstelt, want het is het derde uur van de dag; maar dit is het, waarvan gesproken is door de profet Joël.' Een wereld van verschil! Althans volgens Aaldrik Ufkes uit Zevenhuizen.

24).' Ook de steun van mevrouw T. Heeringa-Norden was van wezenlijk belang: 'aan heur bemaarkens hebben wie n bult had'.

Na het doorvoeren van een aantal structuren heeft Ufkes goede hoop, dat het gehele Nieuwe Testament nog voor 2000 gereed is. Talloze bijbelboeken vullen reeds zijn welgevulde boekenkast aan de Houtwal in Zevenhuizen. Zo verschenen in achtentachtig bijvoorbeeld al Samuël en Lucas; uitgegeven door de Stichting t Grunneger Bouk.

Binnen het bestaan van de familie Ufkes neemt de bijbel een centrale plaats in. Ook in zijn dagelijkse beslommeringen kreeg Aaldrik er nogal wat mee te stellen. Tientallen jaren bemoeide hij zich nadrukkelijk met de - geestelijke - opvoeding van de schoolgaande jeugd. De laatste dertig jaar van z'n maatschappelijk functioneren opereerde hij als hoofd van de christelijke school in Zevenhuizen. Na talloze omzwervingen langs diverse onderwijsinrichtingen in noord- en midden-Nederland. "Van Vriezenveen tot Hoogezand. En - veur alle duidelijkheid - ik ben geboren in Westerlee." De streektaal boeide de ras-Grunneger als vanaf z'n prille jeugd. Zo gauw het fenomeen zich ergens in de provincie manifesteert is Aaldrik in de buurt. Vaak als vaste begeleider van 'medestrijder' dominee Engel Jan Struif.

Een nieuwe fikse klus staat alweer voor de deur. Als bestuurder van de 'Liudgerstichten' wacht hem - mede - de beoordeling van een reeks 'amateur-biebelvertalingen'. De Stichting organiseert reeds vele jaren een wedstrijd voor amateur bijbelvertalers. Dit jaar maakt geen uitzondering.

■ Aaldrik Ufkes omringd door in de streektaal uitgegeven bijbelboeken. © Omke Oudeman.

Grunnegers... leer me ze kennen

door Jan J. Ritzema

Reeds tientallen jaren is Aaldrik nadrukkelijk in de slag met het vertalen van De Schrift in de Groninger streektaal. Aanvankelijk vooral met goede wil als leidraad maar allengs kregen de inspanningen meer en meer een professionele benadering. Drie zogeheten vertaalploegen houden zich thans bezig met het vertolken van Gods Woord naar de voertaal tussen Zoltkamp en Tróapel. 'Kemizzies' noemt Aaldrik de groepen. Twee teams buigen zich over het 'Oude Testament' en het 'Nije Testament' moet het stellen met één ploeg. De kapstok waaronder de werkzaamheden plaats vinden is de 'Liudgerstichten'.

De argeloze passant die veronderstelt, dat bij het vertalen in de streektaal eenvoudig de alom gerespecteerde Statenbijbel ter hand genomen kan worden, maakt de mispas van

z'n leven. "Welnee man," corrigeert Ufkes streng. "Zo gemakkelijk gaat dat niet. Alles wordt uit de oorspronkelijke Hebreeuwse tekst vertaald." Er waren indringende contacten met de Rijksuniversiteit voor noodzakelijk. Niet iedere gelovige voldoende kennis van het Hebreeuws om het even flierefluitend over te zetten in de spreektaal van vrouw Mulder in Tjuchem of van de bejaarde heer Bos in Wittewierum. Ingevoerde wetenschappers houden stevig de vinger aan de pols om ervoor te zorgen, dat de streektaal-lezer geen 'knollen voor citroenen' in de maag gesplitst krijgt. Het 'veurwoord' uit 'Handelingen van Apostels' stipt aan: 't Waark is noakeken deur prof. dr. J.H. Hospes (Ruth, Jona en Jozua 1-11). Noa zien overlieden is zien opvolger prof. dr. H.J.W. Drijvers ons te hulp komen (Jozua 12-

Tot één maart stond de brievenbus aan de Houtwal in Zevenhuizen open voor geïnteresseerden die het aandurfden 1 Koningen 19:1 t/m 8 in het Gronings te vertalen. Tweeëntwintig moedigen stuurden hun proeve van bekwaamheid. Bovenal inwoners uit de provincie Groningen, maar tevens uit Drenthe. "En zelfs uit Arnhem," licht Ufkes toe, "Groningers wonen uiteraard door het hele land heen en juist wanneer ze hun geboortegrond verlaten hebben, is er dikwijls een extra hang naar de Groninger taal." Ze zetten hun tanden in: "Toen Achab aan Izebel verhaalde alles wat Elia gedaan had, en hoe hij al de profeten met het zwaard gedood had..." "In het kader van de professionele bijbelvertalingen hebben de inzendingen weinig betekenis," legt Ufkes uit, "het is meer een liefhebberij voor de deelnemers. Een hobby, zoals een ander een kruiswoordpuzzel invult. Het is wél zo, dat de onderlinge verschillen tussen de bedachte

teksten steeds geringer worden."

Tot aan het einde van deze maand - Meertmoand-dialektmoand - heeft de jury de tijd om de ruim veertig inzendingen op hun merites te beoordelen. Op zondag 31 maart is er in de Gereformeerde Stadsparkekerk in Groningen een speciale dienst, waarin wordt voorgedaan door ds. E.J. Struif en H. Baas, waar de prijswinnaars bekend worden gemaakt en de prijzen uitgereikt; 'oetlangd'. Met: 'noa oloof van dainst n noabespreken'.

Het is volgens de actieve Liudgerstichten-bestuurder niet altijd even eenvoudig om het financiële patroon recht te breien. Overheids-subsidies komen bepaald niet als vloedgolven aangespoeld. "Het zal de provincie in wezen 'n zorg zjyn," meent Ufkes, "of er wel of geen bijbelvertaling in de streektaal komt. Wij moeten het voornamelijk hebben van onze donateurs en verdere begunstigers. Het is selfsupporting."